

Notat om komitésag til Folketingets Europaudvalg

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kebmin@kebmin.dk
www.kebmin.dk

Kommissionens forslag om forordning der implementerer direktiv 2009/125/EU for så vidt angår miljøvenligt design af visse luftvarmeprodukter, køleprodukter og procesvæskekølere

Energistyrelsen

J nr. 2015 - 6041
Ref. bjh

KOM nr. foreligger ikke

Nyt notat

Komitésag, skriftlig forelæggelse

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om energi- og miljøkrav til luftvarmeprodukter, luftkøleprodukter og højtemperaturprocesvæskekølere.

Forslaget angiver sæsonkorrigerede energieffektivitetskrav og krav til NO_x-udledninger fra de omfattede produkter samt krav om en række tekniske informationer, derunder om støj. Forslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125 (EF) om ecodesignregulering for de omtalte produktgrupper. Ecodesignreguleringen har til formål at sikre omkostningseffektive fælleseuropæiske krav til produkters energieffektivitet og CO₂-udledning.

Forslaget er sat til afstemning på et møde i Den Regulerende Komité for Ecodesignkrav til Energirelaterede Produkter den 8. december 2015. Afgørelsen træffes efter forskriftsproceduren med kontrol.

Forslaget vurderes ikke at medføre væsentlige omkostninger for stat, regioner eller kommuner, ligesom det er vurderingen, at forslaget hverken medfører væsentlige administrative eller økonomiske omkostninger for erhvervslivet.

For så vidt angår beskyttelsesniveauet vurderes forslaget samlet set at give en energibesparelse i EU på ca. 203 petajoule pr. år i 2030. Dette svarer til en reduceret CO₂-udledning på 9 millioner ton pr. år samt en

reduceret udledning af NO_x svarende til 2,6 millioner ton SO_x-ækvivalenter i 2030.

Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget. Forslaget til forordning vil, hvis det vedtages i ovennævnte komité, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

2. Baggrund

Kommissionen har den 6. november 2015 fremsendt udkast til en ecodesignforordning omhandlende luftvarmeprodukter, luftkøleprodukter og højtemperaturprocesvæskekølere.

Forordningerne har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125 (EF) om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter.

Forslaget forventes at blive sat til afstemning i Den Regulerende Komité For Ecodesignkrav til Energirelaterede Produkter den 8. december 2015.

Komitéen bistår Kommissionen i henhold til artikel 19 i direktiv 2009/125/EF. Komitéproceduren er den såkaldte forskriftsprocedure med kontrol i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EC, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006. Komitéen vedtager ændringsforslaget ved kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Den foreslåede forordning dækker luftvarmeprodukter, luftkøleprodukter og højtemperaturproceskølere (væskekølere) drevet af gas, olie eller el. Omfattede produkter er eksempelvis luftvarmeaggregater og større luft-luft varmepumper, store klimaanlæg, varmeblæsere til værksteder og haller samt væskekølemaskiner til afkøling af store bygninger og produktionsindustri.

Forordningen stiller krav til energiforbrug, til udledning af NO_x'er, emissioner af drivhusgasser samt støj. Endvidere stilles krav om information om afmontering og skrotning/genbrug af produkterne. Forordningen foreslår ikke krav til varmepumpernes kølemidler, da kølemidler er dækket af EU-forordning 517/2014 om flurerede drivhusgasser (F-gas-forordningen). Til gengæld foreslås for rumkøleprodukterne en bonus i form af lidt lavere krav ved brug af kølemidler med lav påvirkning af drivhuseffekten (lav GWP). Grænsen for, hvornår der skal være bonus, er på bl.a. dansk foranledning sænket betragteligt i forhold til tidligere forslag, da den oprindelige grænse kunne opfattes som et smuthul i lovgivningen.

Procesvæskekølerne opnår ikke en tilsvarende bonus ved brug af lav-GWP-kølemidler, da udslip af kølemidler vægter mindre i det samlede

regnskab for denne produktgruppe end for rumkøle- og varmeprodukterne.

Mere specifikt foreslås følgende produkter dækket af reguleringen:

- Centrale og decentrale luftvarmeaggregater op til en varmeydelse på 1 megawatt. Der er således både tale om decentrale anlæg, der opvarmer luft til et enkelt rum (fx kalorifere til et værksted, en hal eller lignende), og centrale anlæg, der via et system af kanaler leverer varme til flere rum. Luftvarmeaggregaterne er fyret med gas eller flydende brændsel (olie) men kan også være elektrisk opvarmede. Produkter fyret med faste brændsler eller brændsler, der i overvejende grad indeholder biomasse (fx mere end 50 % bioolie), er ikke omfattet af kravene.
- Centrale og decentrale luft-til-luftvarmepumper til afkøling med luft, herunder tagenheder (rooftop air conditioners) op til 2 megawatt.
- Højtemperaturvæskekølere til køling ned til 2 grader celcius. Væskekølerne er opdelt i kølemaskiner til komfortkøling og proceskøling. Produktkategorien afhænger af, hvilke driftsforhold kølerne er beregnet til. Kølemaskiner til komfortkøling er således beregnet til højere gennemsnitlige udetemperaturer end procesvæskekølere. Kravene strammes gradvist jo større køleeffekt.

NO_x-kravet til varmluftsaggregater fyret med gas foreslås sat til 100 mg/kWh og for aggregater fyret med olie til 180 mg/kWh. Testmetoderne for køle- og varmepumpeprodukterne afspejler virkelig drift over året.

Forordningsudkastet supplerer de eksisterende ecodesignforordninger 813/2013 og 206/2012, som stiller krav til vandbårne opvarmningsanlæg og til mindre klimaanlæg op til 12 kilowatt luftvarme- og køling (typisk til enkeltboliger og sommerhuse) samt ecodesignforordning 2015/1095, der omfatter væskekølere til lavere temperaturer end 2 grader celcius.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med den valgte komité-procedure udtale sig, efter at den Regulerende Komité for Ecodesignkrav til Energirelaterede Produkter har stemt om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i sin motivering af forslaget, at ecodesignkravene bør harmonisere kravene til energieffektivitet og NO_x-udledninger fra de aktuelle produktgrupper over hele EU til gavn for udviklingen af det indre marked.

Regeringen er enig i ovenstående betragtning. Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil

der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varenes fri bevægelighed inden for EU samt unødige omkostninger for erhvervslivet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

6. Gældende dansk ret

Såvel det nuværende Bygningsreglement som det fremtidige Bygningsreglement 2015 stiller krav til luftvarmeaggregaters og luft-luftvarmepumpers energieffektivitet. De foreslåede krav vurderes at indebære en mindre skærpelse i forhold til Bygningsreglementets krav.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget til forordning vil, hvis det vedtages, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning. Imidlertid stiller også det danske bygningsreglement krav til nogle af de berørte produkter.

De foreslåede krav vurderes at indebære en mindre skærpelse i forhold til Bygningsreglementets krav.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil på statsligt niveau medføre øgede omkostninger til markedsovervågning og -kontrol mv. Merudgifter som følge af forslaget vil blive holdt inden for Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets ramme.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner. I dag eksisterer der ikke danske regler for de omfattede køleprodukters energieffektivitet. Det vurderes, at forslagets deraf følgende potentielle energibesparelser, administrative konsekvenser, potentielt større udvalg af energieffektive produkter og forventede fordele for eksporterhvervet samlet set vil have en lille positiv samfundsøkonomisk konsekvens og en positiv erhvervsøkonomisk konsekvens for danske eksportører af luftbehandlingsudstyr og køleprodukter.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser. Forordningen forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold

til, at producenter allerede møder krav om tilsvarende dokumentation og information fra en del af deres kunder.

Forordningen medfører administrative byrder til omstilling og løbende administrative byrder for danske producenter af luftvarmeaggregater, klimakøleprodukter og højtemperaturvæskekølere samt for danske importører, der importerer disse produkter fra tredjelande. Den vigtigste ændring er, at der fremover stilles krav om, at de omfattede produkter skal testes for sæsonkorrigeret effektivitet og NO_x-udledning for de fyrede anlæg, før de markedsføres på det indre marked, hvilket for nogle produkters vedkommende er en udvidelse af hidtidige test. Skønsmæssigt forventes 2-300 eksisterende produkter på markedet hos danske producenter og importører til EU at blive berørt. Heraf vil størstedelen indgå i produktserier, hvor kun enkelte produkter i serien skal testes. Omstillingsomkostningerne for de produkter, som i dag findes på markedet, skønnes på den baggrund at udgøre ca. 1500 timer på samfundsniveau samt 1-2 mio. kr. til udvidet teknisk dokumentation. De løbende administrative omkostninger vurderes opvejet af mindre administration på grund af ensartede krav i hele det indre marked.

Da de danske leverandører af luftvarme- og køleprodukter kan levere produkter med særdeles høj energieffektivitet, forventer danske eksportører at kunne få en konkurrencemæssig fordel heraf gennem de ensartede informationskrav. Dette forventes samlet at give en mindre, positiv økonomisk konsekvens for denne erhvervsgruppe.

På det danske marked må det forventes, at der med tiden vil komme et større udvalg af energieffektive produkter end ellers. Sammenholdt med begrænsede administrative omkostninger for leverandørerne og de forventede positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for eksporterhvervet forventes en mindre positiv samfundsøkonomisk konsekvens af forslaget.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Da der i dag ikke eksisterer danske regler for de omfattede køleprodukters energieffektivitet, og da kravene til de dækkede varmeprodukters energieffektivitet samlet set vurderes at være strammere end de eksisterende regler, forventes forslaget at medføre øgede danske energibesparelser. Endvidere forventes forslaget at medvirke til at fremme brugen af kølemidler med lav drivhuseffekt.

Produktgrupperne står for ca. 3 % af EU's energiforbrug. Forslaget vurderes samlet set at give en energibesparelse i EU på ca. 203 petajoule pr år i 2030. Dette svarer til en reduceret CO₂-udledning på 9 millioner ton pr. år eller 8 % af produkternes forventede forbrug. Endvidere forventes en reduceret udledning af NO_x svarende til 2,6 millioner ton SO_x-ækvivalenter i 2030 i EU.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der er indkommet høringssvar fra:

VedvarendeEnergi (VE), der støtter forslaget, men ønsker skærpede energieffektivitetskrav. VE er positiv over for den foreslåede bonus-faktor for kølemidler med lav påvirkning af drivhuseffekt (lav GWP), forudsat at bonus gives til produkter med GWP mindre end 150.

Der er endvidere indkommet skriftlige kommentarer fra:

Danfoss Cooling Segment, der mener, at den foreslåede bonus-faktor for kølemidler med lav påvirkning af drivhuseffekt er unødvendig og potentielt skadelig for teknologiudviklingen af energieffektive produkter.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Et enkelt land har udtrykt skepsis over, at kravet til reduktion af NO_x-udledninger er for højt. Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen arbejder for fælleseuropæiske mål og virkemidler, hvor disse er mere omkostningseffektive end nationale tiltag, og hvor der kan skabes lige konkurrencevilkår for produktion i EU, herunder regulering der kun effektivt kan gennemføres på EU-niveau.

Regulering af produkters energieffektivitet via ecodesignforordningen er et omkostningseffektivt fælleseuropæisk virkemiddel, der kan sikre energi- og CO₂-besparelser i EU som helhed.

Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens forslag. Fra dansk side vil man i forbindelse med komité-behandlingen af forslaget arbejde for et mindre omkostningstungt markedstilsyn.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.